

Uutta kirjallisuutta vapaussodasta ja sitä seuranneesta ajasta

Teksti: Markus Anaja

Syksy 2007

Vapaussota ja sen jälkeiset tapahtumat ovat olleet lukuisten kirjojen aiheena viime vuosina. **Seppo Myllyniemen** pieni kirjanen *Sodan monet kasvot* kertoo episodeina miten sota näyttäytyi Hämeessä.

Emeritusprofessori **Esko Salminen** paneutuu uudessa kirjassaan *Päättymätön sota 1918* siihen, miten vapaussotaa on käsitelty mediassa. Kirja on herättänyt voimakasta keskustelua ja monet tutkijat näyttävät pitävän Salmisen tulkintoja liian "valkoisina".

Punainen osapuoli on ollut merkittävästi esillä viime vuosien kirjallisuudessa. Vastapainona tälle trendille toimii **Antero Karttusen** pieni kirja *Valkoiset perheet punaisten puristuksessa*. Kirjassa seurataan kahden valkoisen perheen vaiheita säilyneiden kirjeiden ja muun aineiston pohjalta. Elämää punaisten hallitsemassa Helsingissä ja toisaalta maaseudulla kuvataan aidon oloisesti.

Tuulikki Pekkalaisen ja **Seppo Rustaniuksen** kirja *Punavankileirit 1918* kärsii tendenssimäisyydestä ja heikosta lähdekritiikistä. Viattomat punaiset joutuivat julmien valkoisten uhreiksi...

Mirko Harjula on laatinut ensimmäisen kokonaisesityksen Itä-Karjalan, Muurmannin ja Kuolan alueiden tapahtumista ensimmäisen maailmansodan ja sitä seuraavien vuosien aikana. Tähän mahtuvat lokakuun vallankumous, Suomen vapaussota, heimosodat ja tietenkin myös Venäjän sisällissota.

Liitteinä kirjassa on mm. laaja ko. alueilla toimineiden henkilöiden henkilöhistoria. Kirja perustuu paitsi (tutkimus-)kirjallisuuteen myös arkistomateriaaliin niin lännessä kuin idässäkin.

Seppo Myllyniemi, *Sodan monet kasvot. Sisällissota Hämeessä 1918*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki 2007. 190 sivua, kuvitettu.

Esko Salminen, *Päättymätön sota 1918. Sisällissota julkisessa sanassa 1917 - 2007*. Edita, Helsinki 2007. 245 sivua, kuvitettu.

Antero Karttunen, *Valkoiset perheet punaisten puristuksessa 1918*. Minerva, Helsinki - Jyväskylä 2007. 175 sivua, kuvitettu.

Tuulikki Pekkalainen & Seppo Rustanius, *Punavankileirit 1918. Suomalainen murhenäytelmä*. Tammi, Helsinki 2007. 415 sivua, kuvitettu.

Mirko Harjula, *Venäjän Karjala ja Muurmanni 1914 - 1922*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki 2007. 410 sivua, kuvitettu.